EBÛ BÜRDE BİN EBÎ MÛSEL-EŞ’ARÎ

Tabiînden meşhûr hadîs ve fıkıh âlimi. İsmi, Âmir bin Abdullah bin Kays el-Eş’arî’dir. Gençliği sırasında kendisine Ebû Şeyh İbn-ül-Gark tarafından iki hırka giydirilmesi sebebiyle künyesine Ebû Bürde denildi ve böylece meşhûr oldu. Doğum târihi bilinmemektedir. 103 (m. 721) senesinde vefât etti. Babası Eshâb-ı kiramdan Ebî Mûsâ el-Eş’arî’dir. Hazreti Ali’den, Hazreti Âişe’den, babasından, Abdullah bin Selâm’dan, Huzeyfet-ül-Yemânî’den, Mugîre bin Şu’be, Muhammed bin Seleme, İbn-i Amr, İbn-i Amr bin Âs, Esved bin Yezîd, Urve bin Zübeyr’den (r.anhüm) ve diğerlerinden ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyetinde bulunmuştur. İlim öğrendiği kaynağın sağlamlığı ve üstünlüğü, O’nun ilimde iyi yetişmesini sağlamış ve bu vasfıyla meşhûr olmuştur.

“Ebû Bürde’den ilim alıp, hadîs rivâyetinde bulunan âlimlerin ba’zıları şunlardır: Kendi oğulları Saîd bin Ebû Bürde ve Bilâl bin Ebû Bürde, torunu Yezîd bin Abdullah, İmâm-ı Şa’bî, Âsım bin Kuheyb, İbrâhîm bin Abdurrahmân es-Seksekî’dir. Birçok âlim Ebû Bürde’nin hadîs ilminde sika (güvenilir) ve sağlam bir âlim olduğunu bildirmişlerdir.

Ebû Bürde Kûfe’de kadılık yapmıştır. İlmî faaliyeti ve kadılığı sırasında üstün meziyetleriyle ve hizmetleriyle tanınmıştır.

O’nun rivâyet ettiği hadîs-i şerîfler Kütüb-i sitte denilen meşhûr altı hadîs kitabında yer almıştır.

Ebû Bürde şöyle anlatır: Babam beni ilim öğrenmem için Abdullah bin Selâm’a gönderdi. Yanına varınca bana hoş geldin dedikten sonra şöyle buyurdu: “Bir kimse borç alıp, ödemek üzere getirdiği zaman, borcunun yanında başka bir şey daha getirirse, borçtan ayrı ve fazla olan o şeyi alma çünkü o faiz olur.”

Ebû Mûsâ el-Eş’arî’den rivâyet ettiğine göre, Ebû Mûsâ “Peygamber efendimize “Yâ Resûlallah! İslâm’a dâhil olanların hangisi daha hayırlıdır?” dedim. Resûlullah (aleyhisselâm)“Elinden ve dilinden müslümanların emîn olduğu kimsedir” buyurdu.

İbn-i Ömer’den nakl ettiği hadîs-i şerîfte Peygamber efendimiz buyuruyor ki “Ey insanlar! Allaha tövbe edin! Çünkü ben O’na günde yüz defa tövbe ederim.”

“Babasından naklettiği hadîs-i şerîfte Peygamber efendimizin (aleyhisselâm) şu duâyı okuduğunu bildirmiştir “Allahım! Bana günahımı, işimdeki isrâfımı ve benden daha iyi bildiğin kusurlarımı bağışla. Bunların hepsi bende vardır. Allahım! Şimdiden yaptığım ve sonraya bıraktığım, gizlediğim veya aşikâr yaptığım ve Senin benden daha iyi bildiğin bütün kusurlarımı bana bağışla! İleri alan ve geri bırakan ancak sensin, Sen her şeye kadirsin.”

“Her kim bize karşı silâh taşırsa, o bizden değildir.”

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Vefeyât-ül-a’yân, cild-3, sh. 10

2) Tabakât-ı İbn-i Sa’d, cild-6, sh. 268

3) Tehzîb-üt-tehzîb, cild-12, sh. 18

4) El-A’lâm, cild-3, sh. 253